

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. **Tanítók részére:** Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Erzsébet-körút 13. sz.**
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

A zentai próbakő.

Zentán hamarosan erős harc fog megvívni s e hó 24-én fog eldőlni, hogy Zenta város polgársága melyik politikának kívánja szolgálatni a maga mandátumát. Az előkészületek nagy agilitással folynak mindkét részről. Fernbach Károly 48-as és függetlenségi jelölt már most vasárnapon fogja Zentán elmondani programbeszédét, melynek meghallgatására a választókerület polgársága nagy lelkesedéssel készül. Teleszky pénzügyminiszter, kinek megnyerése érdekében több vonat vitte Budapestre a munkapárti küldöttségeket, mint ma telefonon értesülünk, szintén elvállalta a munkapárt jelöltségét.

Így tehát áll a harc. Frappáns válaszul mindazoknak, kik a közel múltban a 48-as és függetlenségi párt és Lukács közti holmi bensőbb viszonyról és összeköttetéséről csacsogtak.

Ez a munkapárti jelölés és a pénzügyminiszternek harcbaállása, próbaköve a sokat hangoztatott barátság, mely soha meg sem volt, s csak addig a mérvig állhatott volna be, a mennyire

az általános, egyenlő és titkos választójognak kérdésében őszinte megértésről lehetett volna szó.

A mint sajnáljuk, hogy az országos politikában ezidőszerint még Lukács nevével kapcsolatban sem lehet szó az igazi demokratikus és becsületes választójogról, mert így eltolódik ismét az országra kívánatos békés kibontakozás; legkevésbé sem fájjaljuk, hogy vármegyénkben, Zentán éppen azon pártnak illusztris jelöltjével szemben állít egy nagy ágyút, egy minisztert, mellyel egyetértőleg kellene megalkotnia a demokratikus választójogi reformot, mert ha való Lukács miniszterelnöknek azon állítása, hogy ő a választójogi reformot demokratikussá, liberálissá s legfőképp becsületessé kívánja tenni, akkor Zentán nem küzdhet becstelen eszközökkel s a választójogi reform programjával küzdő függetlenségi jelölt, Fernbach Károly viszi el a győzelmet, még egy pénzügyminiszterrel szemben is.

De itt támad fel egyszeriben a mi kételyünk. Tudva van ugyanis Budapesten is, hogy mily függetlenségi érzelmű Zenta választókerületének polgár-

sága s hogy mily komplikált módon birt mozsori Mikosevits nem remélt mandátomhoz jutni. Segítette őt Khuen rendszere. Am Lukács, mint ő mondja „választójogos”. Hogy gondolja hát becsületes fegyverekkel győzelemre juttatni legkedvesebb miniszterét, kit azzal tüntetett ki, hogy az „új” miniszterek sorába vitte? Elbukni nem engedheti, érte lelkesülő polgársága Zentán nincs. S így méltán gondoljuk, hogy a zentai választás lesz a próbakő, melyen elvállal, hogy Khuen rendszere és Lukács becsületes választójoga között mi a különbség.

Lukács nem számolt azzal a körülménnyel, hogy ha itteni közegeinek szelid winket ad a pénzügyminiszter megválasztásra, országos botrány fakad. Az itteni pribékek nem is tudnának látszatra sem becsületes választást csinálni, hanem szinte vérbegázolva feküsznek rá egy kerületre, hogy elejtsék a kiszemelt áldozatot.

Fernbach Károlyt a főispáni utód kétszer vette üldözőbe, nem fog tartózkodni attól, hogy harmadszor is hóhér szerepre vállaljon s pribékek magá-

TÁRCA.

Az utolsó szerelem.

Írta: **Salgó P. László.**

Haldoklott a nap. Egykoron bíbor színű, perzselő melegségű, fényt osztó sugarai, sápadtan, bágyadt halványsággal értek a földre. Hideg és színtelen volt a fénye, mint a holdé. Esztendőök óta tartott már haldoklása. Lassan vészett a tüze, halványult a színe. És pusztult a fény, a szín a földről is. Hideg, homály volt mindenütt. Szürke, színtelen volt minden, lassan hült a föld s pusztult az élet. A mezők száz színű kicsiny virágai nem nyíltak többé, a dalos madárkák elnémultak.

A sok millió ember a hűlő földön, fázva, életkedvét elvesztve lézengett máról-holnapra. Nem volt kedve senkinek semmihez, valami rettegő félelemmel eltelve bújt össze a sok-sok ember. Haldoklott a nap...

Mint a kitörni készülő pusztító vihar, hajtja össze az erdő vadjait, úgy került össze a sok-sok ember.

Együtt voltak, együtt rettegtek, kik azelőtt egymásnak ellenségei valának. A hűlő föld királyai, császárai a koldusai, a gyöngék az erősekkel.

Hideg szürkesség volt mindenütt. Az em-

berek elfeledték a nevetést, a jókedvet. Sápadt, remegővé lett valamennyi. Érezték a véget...

Es pusztult a világ. Először a színes, illatos virágok tűntek, azután piciny, elnémult dalos madarak veszték el. Az erdők hatalmas lakói panaszosan, gyáván nyöszörögtek. Hiányzott nekük a fény, a melegség. Egyszer azután nem nyöszörögtek többé. A nagy rengetegek kipusztultak, állataikat megölte a nap haldoklása. S nem volt élő lény a földön, csak az ember. Az volt a legerősebb, az még élt. Pedig a nap egyre sápadtabb, egyre hidegebb lett. Olyan volt már, mintha csak kasirozva lett volna. Nem volt fénye, nem volt melege.

Az emberek, egyedüli lakói a hideg, sötét földnek, otthagyták házaikat, hogy összebúj-hassanak; levetették ruháikat, hogy jobban hasonlítsanak egymáshoz. Pedig hideg volt, nagyon hideg... S ették a száraz, íztelen gyökereket, miket a hideg rögök alól ástak ki körmeikkel. Nem beszéltek, nem gondolkoztak, csak éltek. Csak éltek és nézték a haldokló napot s leborulva a göröngyökre, imádkoztak hozzá.

Mindegyikük ember volt már. Nem volt közöttük gyerek, csecsemő. Az anyák már rég nem szültek, az emberek már rég nem szerettek. A fényvel, melegséggel elpusztult a szerelem is.

S lassanként hultak az emberek. Először

az aggok, azután az asszonyok. Az asszonyok, kiknek ajaka immár nem volt piros, s szemeik nem voltak fénylők. Sápadtak, érzéstelenek voltak. Hajuk kusza, testük idomtalan, hangjuk szürke, értelen. És sorra pusztultak a férfiak is. A petyhüdt izmú, réveteg tekintetű, gyáván remegő térdű férfiak. Pusztultak, veszték. A nap meg haldokolt.

Egyik napra azután nem jött többé más nap.

Sötét, vak sötétség volt a földön. Dermesztő hideg volt a levegő s nem kélt a légben sem emberi, sem állati hang. Kihült a nap egészen s eltűnt vele minden élet.

I.

Egyik sűrű, bozotos erdőben, mely azelőtt a madárdaltól, állati hangtól volt hangos s melyet egykoron, régen a nap bíborsugarai aranyszínűvé festettek: hangok kéltek a hideg, fekete sötétségben:

— Éva, félsz?

Erőtlen, érces férfihang kérdezte ezt.

— Nem, Ádám, nem félek, — felelte egy dallamos asszonyi hang, — míg téged érezlek mellettem, nem félek.

Összesímulva állt a hatalmas fatörzs mellett egy emberpár. Egymást átkarolták s úgy néztek egymás szeméibe. Tekintetük megszokta a sötétséget, látták egymást.

A férfi szoroson fonta magához az asz-

mellé vegye azt a mozsori Kanutot, ki épen Fernbach Károlytól egykoron kegyelmet nyert.

De itt figyelmeztetünk mindenkit a kit illet, hogy a zentai választás nemcsak annak lesz próbaköve, hogy Lukács miként kívánja a választójogot „becsületesen“ megalkotni, de próbaköve az itteni hatalmi körök izlésének, hogy mennyire is szabad üldözőbe venni egy talpig becsületes embert?

Nem hiszünk abban, hogy a zentai politikai hitsorsosaink lelkes küzdelme folytán Fernbach Károly ne győzedelmeskedhessen egy miniszter felett is, de mégis figyelemmel kísérjük a hatalmi terrort, hogy annak szereplőivel szemben a legkérhetetlenebb harcot vegyük fel.

Mert ha nem tetszik a parlamentben folyó obstrukció, ne tessék a választásnál meg nem engedett módon obstruálni a választóközönség becsületes akaratának megnyilatkozása ellen!

HIREK.

Hentaller Lajos meghalt. Hentaller Lajos író, volt országgyűlési képviselő, a függetlenségi pártnak egyik legrégebb és legderékabb tagja 59 éves korában Budapesten meghalt.

Ifj. Szemző Gyula lemondása. Lápzáráskor értesülünk, hogy ifj. Szemző Gyula, bajai főispán, lemondott ezen állásáról, mert a jelenlegi belügyminiszter megköveteli a főispánoktól, hogy azok székhelyükön lakjanak. A miniszter a lemondást állítólag elfogadta.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: A zombori állami főgimnázium tanári testülete fájó szívvel jelel, hogy kedves kartársa, Demetrovits Sándor, ki az intézetnek 34 évig volt lelkes tornatanára, életének 74-ik, nyugalomba vonulásának 8-ik évében folyó hó 8-án elhunyt. A szeretett tanár és nagyrebecsült kartárs emléke örökre élni fog a Tanári Testület tagjainak és volt tanítványainak szívében. Zombor, 1912. évi május 8-án.

szonyt, odasímulva annak kebléhez, kereste ajkával annak ajkát.

Az utolsó emberpár.

Az utolsó emberpár, kik szerették egymást. A szívük hevesen dobogott, s a vérük forrt, izzott ereikben. Míg köröztük egy egész világ pusztult el a dermesztő hidegségben, ők egymás forrón dobogó szívében melegedtek, egymás szemében látták a napot, a fényt, a világosságot. Éltette őket a szerelem.

— Éva, félsz?

— Míg téged érzek mellettem, nem félek.

II.

És éltek kettesben. Az egész világ kipusztult, csak ők éltek. Nem volt nap, csillag az égboltozaton, nem volt reggel, csak vég nélküli éjszaka s nem volt tavasz, csak örök tél — s ők éltek.

Tekintetük egészen megszokta a sötétséget, látták a kopár fákat, s látták egymást. Mi kellett még nekük?

Járkáltak a fák között, kéz a kézben, keresték a gyökereket s megoszták egymással. Egy ledől fa törzse volt a vánkosuk s a kihült, hideg föld a párnájuk. Nem hagyták el egymást egy pillanatra sem. Szerelmes szókat susogtak ajkaik, míg körülöztük minden halott, élettelen volt.

De mindegyre hidegebb, dermesztőbb lett a lég. A levegőben megfagyott a lehelet,

Királyi jutalom. A király megengedte, hogy Belohorszky Gábor nyug. ág. ev. főesperesnek a katonai lelkeskedés terén hosszú időn át szerzett érdemei jutalmául a királyi kegyelemnek elismerése kifejeztessék. Ezen királyi elismerést tudató megleghangu leirata kapcsán Scholtz Gusztáv püspök úgy a maga, mint bányai egyház kerületének nevében is legmelegebb üdvökvánatait nyilvánítja, kérve a jószágos Isten, hogy a királyi kegy megismételt kitüntetésének élvezetében sokáig boldogan éltesse.

Elöléptetés. A kultuszminiszter elrendelte, hogy a város Zsulyevits Ernő zombori felsőkereskedelmi iskolai igazgatót 1911. évi szeptember hó 1-től számított érvénnyel a VI-ik, Prokópy Imre felsőkereskedelmi iskolai tanárt pedig 1912. évi március 1-től számítva a VIII-ik fizetési osztályba előléptesse. Ebből a miniszteri rendeletből is kitűnik, hogy nevezett tanárok nem méltányosságából — ahogy ezt a városi közgyűlés kimondotta — hanem a jog szempontjából voltak előléptetendők.

Érettségi biztosok. A vallás- közoktatásügyi miniszter a zombori felső kereskedelmi iskolához dr. Szűcs István kultuszminiszteri titkárt és Trautmann Béla budapesti kereskedelmi akadémiai tanárt küldte ki érettségi biztosokul.

Kinevezés. Oppenländer Gyula, apatini polgári iskolai tanárnak fia, Oppenländer Dezső Szondon helyettes állatorvossá kineveztetett, s a hivatalos esküt az aლისpán előtt letette.

Esperántó előadás. A bajavidéki r. kath. tanítóegyesület májusi közgyűlésén Medgyesy Ferenc állami tanítóképzőintézeti tanár az esperántóról fog előadást tartani.

Vivó matiné. F. hó 5-én vasárnap szép sportesemény színhelye volt a gimnázium udvara. Falchetto Ettore olasz vívómester mutatta be ifjú tanítványait a zombori sportkedvelő közönségnek. Örömmel láttuk azt a szép eredményt, amely a kiváló mester gondos fázadását dícséri. Ügyesek voltak a kis fiúk és lányok valamennyien, szabályos mozdulatuk, fürgeségük sok tapsot váltott ki a nagyobbreszt szakértő közönségből. A gyakorlott vívók közül Gombos István, Kemény Géza, Illgen Viktor tüntek ki, törasszautban pedig Ullrich Flóra. Kíváncsok, hogy a gimnázium tanári kara buzdítsa az ifjúságot erre a nemes sportra, ami azzal lenne legsikeresebben elérhető, ha az intézet helyiségében nyernének a növendékek rendszeresített vívóoktatást.

testük megdermedt. Egymás kezeiben meleggették kezeiket, összesímultak, hogy a vér ki ne hűljön bennük. S míg szív a szíven dobogott, félni kezdtek. Érezték a kegyetlen hidegséget, érezték, hogy szívük meg-megszűn dobogni. Tudták, hogy jön a Halál.

S átkulcsolták egymást végtelen szeretettel s míg a zord hidegségtől vérük hűlni kezdett s szemek előtt lassan-lassan vaksötétté lett minden, az asszony ajkai mámorosan susogták:

— Óh, be szép az élet . . .

III.

S a fény és melegség nélkül való földről elpusztult az utolsó emberpár is. Egy pillanatban hűlt ki a szívük s ajkuk örökre összeforrt az utolsó csókban.

Bizony szép halála volt az utolsó emberpárnak. Szerelmes szívükkel túl éltek mindent, de fény, melegség, szín, virágillat és madárdal nélkül a szerelem sem élhet meg.

Ők is elvesztek . . .

E p i l ó g u s.

S hogy a Halál angyala végig szállt a kipusztult föld fölött, így szólott:

— Meghalt az utolsó szerelmes pár is. Most már igazán elpusztult a világ . . .

Novák búcsúztatása a függetlenségi körben. Novák Elemér, volt zombori kincstári ügyész Aradra történt áthelyezése alkalmából tisztelői több ízben búcsúztatták. Már korábban búcsúestét rendeztek tiszteletére a kongreganisták, valamint a víglegények asztaltársasága is, mely utóbbinak elnöke is volt. Most az elmúlt szombaton este pedig a függetlenségi körben búcsúztak el tőle politikai tekintetben elvtárs barátai. Megható volt Zomborban töltött ezen utolsó estéje, midőn utolsó vacsoráját azok társaságában köitötte el, kiktől „szolgálati érdekből“ oly sokszor, éppen az elvek mellett való egyszerű tanuságtétel idejében kellett távoznia. Mindenkoron visszajött. Most ismét elment s magával vitte jóbarátainak jókívánatait, mert a mint az első felköszöntő, Baloghy Ernő mondotta, nem mint a függetlenségi pártnak kombattans tagját búcsúztatjuk, mert nem volt annak kombattans tagja, hanem mint jó barátot, ki bár csendesen, elveit törhetetlenül követte. Harsány éljen követte Novák Elemér választát, ki elvbarátaitól a szeretet őszinte hangján búcsúzott s állandó jó megemlékezését ígerte. Kedves volt Turányi Zsigmond dr.-nak Novákhoz intézett búcsúszava is, melyből a legénysorban maradt ifjú hangja csengett a hymen rózsálcáit magára öltő „Méri“ felé. A ragaszkodás hangján szóltak még Buday Gerő és Engel József. Jóval éjfélén túl oszlott szét a búcsúzó társaság, melyben együtt voltak: Novák Elemér dr., Szilágy Péter, Baloghy Ernő dr., Sztrilich Zsigmond, Mérő Ignác, Turányi Zsigmond dr., Buday Gerő, Falchetto Ettore, Lombos Alfréd, Parcsetich Árpád dr., Knipl János, Mayer Nándor dr., Kulity Márton, Nagy Lajos, Sztoliscs Márton, Vuits István, Mayer István, Engel József, Kandler József, Parcsetich Ernő, Hermann József, Sulyok Ferenc, Schützler Ferenc, Schützler Pál, Szuppek Gyula, Pakulár Endre, Parcsetich Sándor, Petényi József, Mátrai Zsigmond, Prokópy Imre és Gombos Ignác.

Huszás bizottság ülése. A Zombor város törvényhatósági bizottsága által nagyobb beruházási javaslat elkészítésére kiküldött 20 as tagu bizottság folyó hó 8-án, szerdán délután 3 órakor ülést tart.

A Lyceum hangversenye. A zombori szabad lyceum a tudomány és művészetek népszerűsítését tűzte ki feladatául s ennek munkálásában sok élvezetes órát szerzett már a zombori intelligens közönségnek. A vasárnapi hangverseny nagy sikere valóságos eseményt képez pangó zenei életünkben. A szabadkai zeneiskola kiváló tanárai jöttek át hirdetni az ígét, s a közönség nagy élvezettel hallgatta a műsor minden egyes számát, a klasszikus és modern számokat egyaránt. Az előadó művészek közül Lányi Ernő zongorajátéka és Koller Ferenc bravuros hegedűjátéka töltötték be a legtöbb számot. Az előadott darabok között Beethoven, Grieg, Wilhelmy, Bach, Wieniawsky, Drdla, Hubay és Lányi legszebb alkotásai szerepeltek. A műsört az előadók Lavotta szerelmével toldták meg, ebben s a magyar tárgyú Rákóczi siralmában és Bihari „Kesergőjében“ Maczák Manó cselő, Plohner Félix gordonka és Hermann József II-ik hegedű játéka is szerepelt. Lányi Ernőt, ki mint zeneszerző is többször szerepelt a műsoron és Koller Ferencet, kire a szabadkai zeneiskola méltán büszke lehet, a közönség zajosan ünnepelte a nagyobb sikerű számok után. A közönség szépen megtöltötte a színházat és egy nemesebb műélvezet emlékével távozott onnan.

Nem lesz cukorgyár. Addig jár a korszak a kúthoz, míg el nem török. Addig tárgyalják a zombori cukorgyár kérdését Hauke Imre polgármestere alatt, míg csak dugába nem dől. Sohasem bíztunk komolyan a zombori cukorgyár megvalósulásában s lám mégis csak nekünk lesz igazunk. Mint tudomásunkra jutott, már el is hordják azokat a téglákat, melyeket a gyár felépítéséhez hordtak össze. Minek elhordani, ha épül a gyár? Ez az, ez bizonyít éppen a cukorgyár létesítése ellen. De hát várjunk. Augusztusban lesz benne döntés. Majd meghalljuk a polgármesternek mindig érdekes és nagy koncepciójú terveket feltáró közgyűlési jelentéséből, hogy mi is lesz hát abból a híres cukorgyárból?

A Rákóczi-szobor leleplezésének napja.

A Rákóczi szoborbizottság szétküldte az országban a meghívókat, mely szerint az ünnepély sorrendje: Június hó 8-án, szombaton. Este 1/2 9 órakor térzene tárogatóval. A város és a szobor-tér kivilágítása, 9 órakor a városi színházban a „Napközi Otthon” által rendezendő díszelőadás. Június hó 9-én, vasárnap. Reggel 9 órakor ünnepi szentmise, mondja Csernoch János dr. kalocsai érsek úr. Az isteni tisztelet után ünnepélyes felvonulás a szoborhoz. 1. Hymnus. Éneklí a zombori polgári kaszinói dalárda. 2. Vértesi Károly, a szoborbizottság elnöke a leleplezési ünnepélyt megnyitja. 3. Dr. Márki Sándor egyetemi tanár úr ünnepi beszéde, mely alatt a szoborról a lepel lehullik. 4. Alkalmi ének. Éneklí a zombori iparos dalárda. 5. Ünnepi óda. Írta Dömötör Pál kir. táblabíró úr. 6. A szoborbizottság elnöke a szobrot a város polgármesterének átadja. 7. A szobor megkoszorúzása. 8. Rákóczi induló. Déli 1 órakor ünnepi lakoma a „Vadászkürt” szállóban, egy teríték ára 5 korona. Ez alkalommal a rendezőség a következő kérelemmel fordul a közönséghez. A bankettre szóló aláírási ívet a rendezőség címére (Buday Gerő Zombor) folyó évi május hó 30-ig kell visszaküldeni, hogy a részvételi jegyeket a rendezőség kellő időben kézbesíthesse. A jegy ára pedig folyó évi május hó 30-ig Vujevich Alajos (Zombor) szoborbizottsági pénztáros címére küldendő. Mindazok, kik a rendezőség útján óhajtanak maguk részére lakást biztosítani, ebbeli szándékukat minél előbb, de legkésőbb folyó évi május hó 30-ig a rendezőségnek jelentésük be. A szoborbizottság az ünnepség tartamára két tribünt állítat fel, melyre szóló jegyek június hó 7-ig 2, azaz kettő koronáért a szoborbizottsági pénztárosnál kaphatók. A hivatalokat, társulatokat, egyleteket kérik, hogy folyó évi május hó 30-ig jelentésük be a rendezőségnek, hány taggal fogják magukat az ünnepélyen képviseltetni, hogy a kellő számú fentartott helyekről gondoskodhassanak. Minden tudakozódás, megkeresés stb. a rendezőség címére küldendő.

Bírák, mint függetlenségi körök tagok.

A zalaegerszegi törvényszék felszólította Császár Sándor és Biró Lajos, alsólendvai járásbírákat, hogy lépjenek ki a függetlenségi körből. Minthogy a bírák erre hajlandók nem voltak, fegyelmi eljárás indult meg ellenük, melynek befejezéseként a tábla megrovásra ítélte a bírákat. A kuria fegyelmi tanácsa most döntött ezen ügyben, a tábla ítéletét megsemmisítette és kimondotta, hogy a bírák bármely politikai körnek tagjai lehetnek.

Meddó stipendium.

Zombor városának van egy Falcione-féle alapítványa, melyből tekintélyes összegű stipendiumot huznak, az ezt elnyerhető szerencsés diákok. Az alapítványt tevőnek az volt az intenciója, hogy ezzel is lehetővé tegye kiváló tanulók kiképzését. Most éppen az 50-edik tanuló kapja e hathatós segítyt s ez alkalomból seregszámlát tartva az eddigi stipendiumot élvezőkön, arra a konkluzióra jutunk, hogy bizony az keveset eredményezett, mert eltekintve attól, hogy egyik-másik legalább tisztességes pozíciót tölt be, kiválóságokról ugyancsak nem lehet szó. S ezen véleményünket nem másítja meg azon körülmény sem, hogy Zombor város polgármestere, Hauke Imre is a stipendium élvezői közt volt.

Új községi jegyző Garán.

Gara községben a Penz Ádám nyugdíjaztatásával megüresedett jegyzői állásra Auer Emil helyettes jegyző választott.

Új Gazdasági Egyesületi titkár.

Batyan-szki Radivoj okleveles gazdász, óverbácsi lakos, a Bácsbodrogmezei Gazdasági Egyesület segédtitkárává kinevezetett.

Automobil visszaélések.

Tudvalevő, hogy az automobil vezetőknél szigorú kötelezőségekké tétetett, hogy a menetsebességet a városok területén mérsékeljék s legfeljebb 22 kilométer sebességgel haladjanak. Mégis megtörténik, hogy azok városunkban vagy 50 kilométer sebességgel is száguldanak, a mi által oly rettenetes port kavarnak fel az utcán, hogy a mellette haladónak szemét-száját lepi el a szemét. Mégsem járja, hogy a város közönsége egyesek kedvtelése és bűnös visszaélései miatt a por beszívásával tüdejét, esetleges baleset

miatt pedig testi épségét folyton veszélyeztetve tudja. Felhívjuk a rendőrkapitány figyelmét e tarthatatlan állapot megszüntetésére.

Nincs orvos. Nemesmilitics lakossága fel van háborodva, hogy már egy fél esztendeje nincsen orvosa. Kívánatos volna, hogy mielőbb betöltsék az orvosi állást, nehogy egészségügyi ellenőrzés hiányában valamely járványszerű betegség kapjon lábra.

Az alvajáró. A zombori karmelita templom tetején mult szombaton este 9 órakor egy holdkóros ember sétált hátrattett kezekkel. Egész biztosan ment a toronytól a templom végéig, onnan ismét vissza a toronyig, hol egy időre eltűnt. Csakhamar ismét feltűnt a kolostornak tetőzetén, a honnan a villámhárítón kúszott le a földre s a kolostor udvarán tűnt el. E veszedelmes sétát vagy 40 ember nézte végig visszafojtott lélegzettel, attól rettegvén, hogy a szegény beteg ember minden pillanatban földre bukhatik. Két nő el is ájult e halálséta látásán.

Palicsi fürdőszezon. Szabadka város tanácsa közhírré tette, hogy a palicsi melegfürdő május 1-én megnyit. Szobák ugyan e naptól kezdve bérelhetők, még pedig június 15-ig terjedő használatra feleárban.

Májusi költözködés. Nagyon téved a nyájas olvasó, ha azt hiszi, hogy mi Zombor város polgárainak költözködéséről akarunk hírt adni. Ezuttal maga a város feje, a polgármester volt költözködési gondokkal elfoglalva. De nem otthon, hanem a hivatalban. Nem is a maga hivatalszobájában, de alantosaiban. Megtette azt a nem kért szívességet az ő hivatalnokainak, hogy távollétükben azok tudta nélkül kicserélte hivatalos szobáikat, úgy hogy megérkezve, tívé kellett tenniük az egész városházát, hogy magtalálják hivatalos helyiségüket, no meg az aktákat, melyekre, ha elvesztek a költözködés miatt, Blagojevits sem adhat majd felvilágosítást. De azt hisszük a polgármesternek még sem spedituróskodással kellene megszolgálnia vagy 10.000 kor. fizetését.

Telefon Nádálján. A csajkás kerület minden községében van már telefon, csak Nádálján nincs. Mint értesülünk e hóban Nádálján is bevezetik a telefont s így a nádáljaiak régi kívánsága teljesedésbe megy.

Az újverbácsi pályaudvar bővülése.

Újverbász határozottan agilisabb vezetőséggel dicsekedhetik, mint Zombor szabad kir. város. Ott már építik a cukorgyárat, mely oly nagyarányú fejlődést ígér a nagyközönségnek, hogy már a pályaudvart is bővíteni kell. Mint értesítenek bennünket, az újverbácsi pályaudvaron már a 7-ik sínpart rakják le.

Talált tárgyak. A rendőrfőkapitány közhírré teszi, hogy egy tajték szivarszopóka, egy kabát, egy doboz és egy függelék egy női és gyermek arcképpel találtattak s felhívja a jogos tulajdonosokat, hogy nála azok átvétele végett jelentkezzenek.

IRODALOM.

Schön Adolf könyvkereskedésében Zombor. Telefon 161. szám. Kaphatók az e héten megjelent következő könyvújdonosságok:

Bíró: Kunszállási emberek 3-50 K
Kárpáti: Csöndes arcok 2—
Kobor: Aranyhaju Rózsika 5—
Krudi: Szinpad utazása 3-50
Lázár: Tizenhárom magyar festő 4—

Modern könyvtár újdonása:

Hevesi: Pathelin mester —40

Olesó Jókai új kötetei:

51 szám: Anekdotta kincs —40
52 szám: Kalandos históriák —40
53 szám: A jó öreg asszony —40
54—55 szám: Három királyok csillaga —80
56—60 Egetvivő asszonysziv 2—

41—100—17

432 hold

somogyi prima szántó sürgősen eladó. Bővebbet: **Dr. Pataj**

Sándor zombori ügyvédónéi. 6—1

Közgazdaság.**A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület igazgató választmányi ülése.**

A bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület f. hó 5-én, csantavéri Törley Gyula társelnök elnöklésével igazgató-választmányi ülést tartott. Jelen voltak Kiss Lajos alelnök Topolya, ifjú Faragó József, Kossuthfalva, Illy György főállatorvos, Balku Gyula gazdasági felügyelő, Tárczay Dezső főszolgabíró, Falcione Sándor Zombor, Kleiszner Károly grófi uradalmi jószágigazgató Ófuta, báró Babarczy Jenő kincstári telepkezelő Apatin stb.

Az egyesület a f. évi január 25-iki ülés óta 284 taggal gyarapodott. Elhatározta, hogy az alapszabályokat csak akkor módosítja, amikor a gazdasági egyesületek országos szövetsége a hivatalos gazdasági egyesületek alapszabályainak reform tervezetét megállapította. Átdolgozta az ügyviteli szabályokat, amelyekből az ügyvezetői igazgatói állást törölte, az ügyvezetéssel a titkárt bízta meg.

Elhatározta, hogy a rendes évi közgyűlést júniusban tarja meg, amelyen az üreseedésbe jött tisztségeket betölti. Tudomásul vette a m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak a gazdasági előadásokra kért államsegély megtagadására, a pacséri gazdakör tagjaitól az állam részéről vásárolt egy éves méncsikók, a szarvasmarha díjazásokra engedélyezett 3000 kor. a lódíjazásokra engedélyezett 2000 korona a 10 éven át administracionális célra fordítandó évi 2000 kor. államsegély, a külföldön eszközöklendő 200 drb simentali tenyész-tenhész és üsző beszerzése iránti felterjesztés, a baromfi kolera elleni vérsavó nagyobb mennyiségű és olcsóbb árú előállítás, az állam által megtérített 3% tenyészállat bevásárlási kamatkedvezmény, a hidegvérű lótenyésztés engedélyezésének megtagadására vonatkozó leiratokat. Lebach Antal angyalbandi földbirtokost, a vármegyei lótenyésztési bizottság elnökét a lótenyész-bizottmány rendszeres megalapítására felkérte.

A temesvári méhészeti szaktanár jelentését azon taldással vette tudomásul, amelyen egyesületünk ezen gazdasági ág fejlesztése érdekében nagyobb tevékenységet fejthetne ki, a szaktanár idevágó javaslatait kikéri.

Trencsén vármegye törvényhatósági bizottságának a fertőző hüvely hurut kötelező gyógyítását nem pártolja, mert a betegség általában nem oly veszélyes mint a minőnek az fel van tüntetve. Szeghegy község módosított helypénz-szedési szabályrendeletét pártolja. A „Hangyá-”nak a mezőgazdasági termények főleg élelmiszerek értékesítésének irányítását helyesli, ahhoz az erkölcsi támogatást készséggel megadja.

A sídóki gazdaggyűlésen való megjelenésre a tagokat meghívja, a gazdaköréinél odahat, hogy azok mint testületek minél nagyobb számban legyenek képviselve a gazdaggyűlésen.

Az országos magyar gazdasági egyesület által rendezendő kukurica kiállítás tőle telhetőleg támogatja. A külföldi komlótanulmány úton magát Trischler Ferencsel, a komlószakosztály ügyvezető elnökével képviselteti. A jégkárbecslő bizottság elnökének kijelölése iránti Omge leiratát tudomásul veszi. A pestmegyei gazdasági egyesület által rendezett ceglédi dohánytermelők értekezletén Németh Jánossal, a bácsgyulafalvai gazdakör elnökével képviseltette. A komáromvármegyei gazdasági egyesületnek a gazdák által létesítendő műtrágyagyár iránti kezdeményezését helyesli, megbizta az ügyvezető titkárt, hogy a Bácskában a gazdák által létesítendő műtrágyagyár kezdetét tanulmány tárgyává tegye és ennek alapján tegyen indítványt. Az iktató lemondott, helyébe gyakornokul Katyanszki Radivoj magyaróvári gazdasági akadémiát végzett okleveles gazdát alkalmazta az elnökség. A csonoplyai gazdakörnek a vasúti állomástól a községhezágig megépítendő törvényhatósági út iránti kérvényét melegen pártolja, a kérvény pártolására bajsai ifju Vojnits István főispán egyesületi alelnököt kéri föl.

Tudomásul veszi, hogy az erdélyi szászok gazdaságának megtekintése céljából rendezendő tanulmány útra 60 tag jelentkezett.

HIRDETÉSEK.

Bérbeadó emeletes magtár:

Erzsébet-körút 13. számú házban egy utcai emeletes magtár f. évi november hó 1-től kezdve bérbeadandó.

Tudakozódni lehet ugyanott a függetlenségi kör gazdájánál. *—1

Eladó fegyver!

Egy amerikai Windscheszter-fegyver, 12 töltényes, finom lövetű, szabad kézből olcsón eladó: Szeder-utca 14. sz.

Egy úri villa

az Eibl-villa mellett, a vasút közepében, nagy szőlőteleppel, villamos világítással **szabad kézből azonnal eladó.**

Bővebb értesítés dr. Turányi Zsigmond ügyvédi irodájában. 78-3-2

Gyümölcs és műkertészet.

Báthory György zombori lakos, gyümölcs- és műkertész (Basa-utca, Hungária vendéglő) ajánlkozik gyümölcs-kertek megalkotására, virág- és díszkertet berendezésére, s minden a gyümölcs és műkertészet körébe tartozó vállalkozásra, valamint a szőlőművelés, oltás és kezelés körébe tartozó összes teendőkre. — A tisztelt közönség bizalmát pontos és szakszerű munkával fogja viszonzni. 72-1*-41

„Unió“ jéggyár Zombor, Zöldkert-utca.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint Zöldkert-utcában fennálló

mű-jéggyárunkat

üzembe helyeztük és a műjéget a gyárban métermázsánként 2 koronaért számítjuk.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtunk

Zombor, 1912. évi május hó

teljes tisztelettel

AZ „UNIO“ JÉGGYÁR.

Házépítők figyelmébe!

Kitűnő karban levő nagy **dupla ablakok** nyári redővel és belső fátáblával, nemkülönben **egyszárnyú és kétszárnyú ajtók** **jutányosan eladók**
Fernbach Károly
babapusztai gazdaságában
posta- és vasútállomás: Babapuszta.

Hirdetmény.

Komló termelésre alkalmas kitűnő minőségű **23 kat. hold szántóföld**, amely az apatini országúton, közvetlen a Ferencz-csatorna mellett fekszik **2 vagy 3 holdas parcellákban is örökáron eladó.**

A föld fekvésénél fogva házépítkezésekre és nyári villák létesítésére is alkalmas.

A feltételek megtudhatók a tulajdonosnál: **Szilágyi Mór** ügyvédnél, Zomborban. 77-3-2

A monostorszei kosárfonók termelő szövetkezete,

mint az országos központi hitelszövetkezet tagja, ajánlja az alábbi méretű, minőségű és áru duplafonású gazdasági kosarait ab raktár:

VIII.	X.	XII.	XIV.	XV.	XVI.	collos fenékkal.
—40	—52	—64	—90	1:10	1.25	kor. ért. drb-ként.

A kosarak hajas nemesfűzveszőből készültek s igen jó minőségűek. Bővebb felvilágosítást ad:

Deák Ferencz
ügyvezető igazgató.

75-3-2

Napidíjasokat

felvesz a

kerületi munkásbiztosító pénztár.

Jelentkezni lehet d. e. 9—11-ig a pénztár igazgatójánál.

HIRDETMÉNY.

A „Bezáni Takarékpénztár R. T.“ 1912. évi március 10-én tartott közgyűlésén a felszámolást határozta el, melyet a zombori kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság 4660/1912. ker. sz. végzéssel jóváhagyott. A K. T. 205. §-a értelmében felhívjuk a fenti részvénytársaság hitelezőit, hogy követelésüket jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított **6 hónap alatt** érvényesítsék.

74-3-2

Felszámoló bizottság.

Hova menjünk a Mozi után?

Az UGRY czukrászdába. „ELITE“ és „RIVIERA“ kávéházakba. Ott vannak már „BALIET“ játékasztalok. ÉRZÉK- és SZELLEM fejlesztő szórakozást nyújt. A RÚGÓS DÁKÓ izomfejlesztőleg hat a karokra. URAK és HÖLGYEK kényelmesen ülve játszanak. Órák hosszat nem kell folytonosan a golyók után futkosni és nem táncoljuk fel a port. Ezen asztalok egyedüli szállítója, MAGYAR, NÉMET és OSZTRÁK országokban:

Szpevák Béla

szabadalmazott ülő helyzetben játszható biliárd és hozzávaló dákö gyára.

Ára 250 koronától 400 koronáig.

65-104-7
!! Részletre is kapható !!

ZOMBOR. Thököly-út 10. szám.

Nyomda áthelyezési

Tisztelettel értesítjük becses megrendelőinket, miszerint

KÖNYVNYOMDÁNKAT

1912. évi május hó 8-ától kezdve (Szentháromság-tér), Gallé-féle házba a „Zombori Iparosok Önszegélyző Szövetkezete“ mellett levő helyiségbe helyezzük át.

Szives megrendeléseiket kérve, maradtunk, teljes tisztelettel

**Bácsmezei Nyomda
Betéti Társaság.**

A SALVATOR sósorszesz

a legerősebb, legkedveltebb és a leghathatósabb, mert üdít, gyógyít és desinficiál.

Kapható mindenütt!

Ára 44 fil., 1 kor. 10 fil. és 2 kor. 20 fil.

Fő- és szétküldési raktár:

Salvator áruforg. r. t. Selmecbánya.

Bácska kizárólagos képviselője:

**Friedmann Lajos,
Zombor,**

190-52-28 kereskedelmi ügynökség.